

 Національний технічний університет України «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»	Емблема кафедри (за наявності)	Назва кафедри, що забезпечує викладання
Переклад та редагування фахових текстів. Частина 2. Переклад комерційних документів Робоча програма освітнього компонента (Силабус)		Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови

Реквізити освітнього компонента

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>03 Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035 Філологія</i>
Освітня програма	<i>Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька</i>
Статус дисципліни	<i>Обов'язковий</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>4 курс, 8 семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредитів (60 годин):</i> <i>28 годин – практичні заняття</i> <i>32 години – СРС</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Німецька / Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Канд. філол. наук, доц. кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Баклан Ірина Миколаївна https://ktppnm.kpi.ua/node/1412
Розміщення курсу	Дистанційний курс на платформі Сікорський: https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=3916 Дистанційний курс у Google Classroom: https://classroom.google.com/c/NjYxNTUzMzkwMTA1?cjc=nkgznzk6

Програма освітнього компонента

1. Опис освітнього компонента, його мета, предмет вивчення та результати навчання

Опанування освітнього компонента «Переклад та редагування фахових текстів. Частина 2. Переклад комерційних документів» надає здобувачам професійні навички для успішного здійснення перекладацької діяльності в сучасних умовах ринку праці, які поєднують у собі передперекладацький аналіз тексту оригіналу, технологічний аспект перекладу та постперекладацьке редагування тексту перекладу.

Основна мета дисципліни «Переклад та редагування фахових текстів» полягає в підготовці спеціалістів, здатних здійснювати міжкультурну фахову комунікацію. Зокрема, метою освітнього компонента «Переклад та редагування фахових текстів. Частина 2. Переклад комерційних документів» є формування у здобувачів здатностей:

- спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 3);
- бути критичним і самокритичним (ЗК 4);
- до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6);
- спілкуватися іноземною мовою (ЗК 9);
- використовувати у професійній діяльності базові знання в галузі соціально-гуманітарних наук (ЗК 10);
- використовувати інформаційні і комунікаційні технології (ЗК 13);
- використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються (ФК 3);
- до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів для перекладу фахових текстів (ФК 9);
- вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань (ФК 10);
- здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналізи текстів різних стилів і жанрів (ФК 12);
- здійснювати адекватний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог (ФК 16);
- реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та іноземними мовами (ФК 17);
- здійснювати постперекладацьке саморедагування та контрольне редагування тексту перекладу (ФК 18).

Предметом освітнього компонента є вивчення особливостей перекладу фахових текстів різних жанрів у межах офіційно-ділового стилю на основі німецько-української мовної пари, а також специфіка редагування перекладу з урахуванням прагматичних аспектів тексту оригіналу й тексту перекладу.

Освітній компонент «Переклад та редагування фахових текстів. Частина 2. Переклад комерційних документів» викладається у 8-му семестрі. Після його засвоєння здобувачі мають продемонструвати такі **програмні результати навчання**:

1. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПРН 5).
2. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології у професійній діяльності, зокрема для реалізації конкретних перекладацьких завдань з використанням спеціалізованого програмного забезпечення (ПРН 8).
3. Аналізувати мовний та літературний матеріал, розуміти й інтерпретувати із урахуванням тенденцій наукових розвідок екстралінгвістичний та інтертекстовий зв'язок творів класичної літератури й сучасного дискурсу (художнього та фахового) (ПРН 11).
4. Вести ділову комунікацію усно і письмово, редагувати, реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та іноземними мовами (ПРН 14).
5. Здійснювати адекватний письмовий переклад і якісно редагувати фахові тексти з різних галузей знань відповідно до чинних нормативних вимог (ПРН 19).
6. Володіти різними видами стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної перекладацької діяльності одноосібно і в команді (ПРН 21).

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент «Переклад та редагування фахових текстів. Частина 2. Переклад комерційних документів» вивчається на 4-му курсі протягом 8-го семестру. За структурно-логічною схемою ОП він належить до циклу професійної підготовки здобувачів. Передумовою вивчення цього освітнього компонента є опанування освітнього компонента «Порівняльна типологія». Крім

того, освітній компонент «Переклад та редагування фахових текстів. Частина 1. Переклад науково-технічної літератури» паралельно вивчається з освітнім компонентом «Практичний курс перекладу. Частина 4. Суспільні науки 2», що надає змогу багатовекторного опанування галузевого перекладу фахових текстів.

3. Зміст освітнього компонента

Розділ 1. Комерційні документи як різновид офіційної документації: комунікативний, функціонально-стилістичний і перекладацький аспекти

Тема 1.1. Офіційно-діловий стиль і його особливості: загальна характеристика ділового письмового спілкування

Тема 1.2. Функціонально-стильові труднощі перекладу текстів офіційно-ділового стилю

Тема 1.3. Відтворення власних назв у перекладі офіційно-ділових текстів

Тема 1.4. Переклад скорочень в офіційно-ділових документах

Розділ 2. Жанрова специфіка перекладу комерційних документів

Тема 2.1. Комерційні листи в перекладацькому аспекті

Тема 2.2. Договірна документація в перекладацькому аспекті

Тема 2.3. Фінансова документація в перекладацькому аспекті

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основні:

1. Практикум з перекладу комерційних документів = Das Praktikum im Übersetzen von Handelsdokumenten : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра спец. «Філологія», спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» / А. Г. Гудманян, І. М. Баклан ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 124 с. Бібліогр. : с. 111–112.

Додаткові:

2. Гудманян А. Г. Основи перекладознавства : навч. посіб. для студентів спеціальності «Переклад» / А. Г. Гудманян, А. В. Сітко, Г. Г. Єнчева. Вінниця : Нова Книга, 2020. 352 с.
3. Гудманян А. Г., Баклан І. М. Практичний курс перекладу : підруч. для здобувачів ступеня бакалавра спец. «Філологія», спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» / А. Г. Гудманян, І. М. Баклан ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2022. 180 с. Бібліогр. : с. 155–163. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/50366>.
4. Лисенко Г. Л., Баклан І. М., Чепурна З. В. Основи перекладу – міст між теорією і практикою (німецько-український напрям) : підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 204 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29034>.
5. Brill L.M., Techmer M., Görgen M. Briefe, E-Mails & Co.: Beispiele und Übungen. Ismaning : Hueber Verlag, 2021. 138 S.
6. Wergen J., Wörner A. PONS Bürokommunikation Deutsch: Mehr als 800 Mustertexte und Textbausteine für E-Mails und Briefe zum Nachschlagen und Üben mit MP3-Download. 1. Aufl.. Stuttgart: PONS Langenscheidt GmbH, 2023. 232 S.
7. Richter K. Gutes Deutsch, gute Briefe : Fachbuch für Korrespondenz in Wirtschaft und Verwaltung. westermann, 2020. 288 S.
8. Błaszowska H. Marketingtexte aus translationswissenschaftlicher Sicht : Untersuchung einer Kundenzeitschrift der Automobilbranche im Sprachenpaar Deutsch-Polnisch. V&R Unipress, 2022. 551 S. URL: https://www.google.com.ua/books/edition/Marketingtexte_aus_translationswissenschaft/4nuFEAAQBAJ?hl=uk&gbpv=0

5. Методика опанування освітнього компонента

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії, які реалізуються через:

- активні (в тому числі інтерактивні) методи навчання (експрес-опитування, дискусія, мозковий штурм, кейс-метод тощо);
- евристичні методи (методи створення ідей, методи вирішення творчих завдань, методи активізації творчого мислення); евристичні бесіди можуть передбачати різні моделі запитань: порівняння перекладацьких явищ на основі зіставного аналізу тексту оригіналу й тексту перекладу; запитання, які передбачають у відповіді здогадку, висновок тощо;
- метод проблемно-пошукового навчання, що передбачає осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку, сприяючи розвитку когнітивної та творчої активності здобувачів; частково-пошуковий метод (укладання та стандартизації галузевих терміносистем);
- метод синтагматично-парадигматичного аналізу термінологічних полів, метод контекстологічного та зіставного аналізу;
- урізноманітнення форм навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота тощо.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність здобувачів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність і медійну компетентність, що є визначальними факторами мотивації до вивчення освітнього компонента «Переклад та редагування фахових текстів. Частина 2. Переклад комерційних документів».

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту освітнього компонента, а також з метою засвоєння матеріалу використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, WhatsApp, Zoom, Електронний кампус, за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальними матеріалами;
- здійснюється надання зворотного зв'язку зі здобувачами щодо навчальних завдань та змісту освітнього компонента;
- оцінюються виконані здобувачами завдання;
- ведеться облік графіка виконання здобувачами завдань та їхнього оцінювання.

Освітній компонент «Переклад та редагування фахових текстів. Частина 2. Переклад комерційних документів»

№ заняття	Зміст навчальної роботи	Практичні заняття	Рекомендований час СРС
1	Практичне заняття 1 Розділ 1. Комерційні документи як різновид офіційної документації: комунікативний, функціонально-стилістичний і перекладацький аспекти Тема 1.1. Офіційно-діловий стиль і його особливості: загальна характеристика ділового письмового спілкування <u>Завдання на СРС:</u> 1. Вивчіть лексику із теми «Geschäftsdokumentation / Ділова документація». 2. Проаналізуйте особливості оформлення ділової кореспонденції відповідно до Німецького стандарту	2	1,85

	DIN 5008: Правила написання та оформлення для обробки текстів. 3. Замініть описові форми дієслів за допомогою дієслів та перекладіть їх українською мовою.		
2	Практичне заняття 2 Розділ 1. Комерційні документи як різновид офіційної документації: комунікативний, функціонально-стилістичний і перекладацький аспекти Тема 1.2. Функціонально-стильові труднощі перекладу текстів офіційно-ділового стилю <u>Завдання на СРС:</u> 1. Ознайомтеся з українським перекладом структурних частин німецької ділової кореспонденції. 2. Проаналізуйте та перекладіть українською мовою запропоновані зразки листів	2	1,85
3	Практичне заняття 3 Розділ 1. Комерційні документи як різновид офіційної документації: комунікативний, функціонально-стилістичний і перекладацький аспекти Тема 1.3. Відтворення власних назв у перекладі офіційно-ділових текстів <u>Завдання на СРС:</u> 1. Ознайомтеся із правилами відтворення власних назв у перекладі. 2. Виконайте транскрипцію німецьких власних назв. 3. Виконайте практичну транскрипцію німецьких власних назв. 4. Відтворіть Ваші прізвище, ім'я та по батькові за допомогою стандартів ISO R9, DIN 1460, Duden та паспортного стандарту (Постанова Кабінету Міністрів України № 55 від 27.01.2010 р.).	2	1,85
4	Практичне заняття 4 Розділ 1. Комерційні документи як різновид офіційної документації: комунікативний, функціонально-стилістичний і перекладацький аспекти Тема 1.4. Переклад скорочень в офіційно-ділових документах <u>Завдання на СРС:</u> 1. Ознайомтеся зі скороченнями в німецькій кореспонденції та їхніми українськими відповідниками. 2. Утворіть скорочення.	2	1,85

5	Практичне заняття 5 Розділ 2. Жанрова специфіка перекладу комерційних документів Тема 2.1. Комерційні листи в перекладацькому аспекті <u>Завдання на СРС:</u> 1. Проаналізуйте переклад українською мовою типових текст-блоків комерційного листа. 2. Проаналізуйте та перекладіть українською мовою запропоновані зразки листів.	2	1,85
6	Практичне заняття 6 Розділ 2. Жанрова специфіка перекладу комерційних документів Тема 2.1. Комерційні листи в перекладацькому аспекті <u>Завдання на СРС:</u> 1. Проаналізуйте та перекладіть українською мовою запропоновані зразки листів.	2	1,85
7	Практичне заняття 7 Розділ 2. Жанрова специфіка перекладу комерційних документів Тема 2.1. Комерційні листи в перекладацькому аспекті <u>Завдання на СРС:</u> 1. Проаналізуйте та перекладіть українською мовою запропоновані зразки листів.	2	1,85
8	Практичне заняття 8 Розділ 2. Жанрова специфіка перекладу комерційних документів Тема 2.2. Договірна документація в перекладацькому аспекті <u>Завдання на СРС:</u> 1. Проаналізуйте запропонований зразок договору про передачу майнових прав на фотографічні твори та його переклад українською мовою. 2. Перекладіть українською мовою запропонований зразок договору оренди. 3. Вивчіть фахову лексику.	2	1,85
9	Практичне заняття 9 Розділ 2. Жанрова специфіка перекладу комерційних документів Тема 2.2. Договірна документація в перекладацькому аспекті <u>Завдання на СРС:</u> 1. Вивчіть фахову лексику. 2. Перекладіть українською мовою зразки договорів.	2	1,85

10	Практичне заняття 10 Розділ 2. Жанрова специфіка перекладу комерційних документів Тема 2.2. Договірна документація в перекладацькому аспекті <u>Завдання на СРС:</u> 1. Вивчіть фахову лексику. 2. Перекладіть українською мовою зразки договорів.	2	1,85
11	Практичне заняття 11 Розділ 2. Жанрова специфіка перекладу комерційних документів Тема 2.3. Фінансова документація в перекладацькому аспекті <u>Завдання на СРС:</u> 1. Вивчіть фахову лексику. 2. Ознайомтеся з перекладом українською мовою листа-рахунка. 3. Ознайомтеся з перекладом українською мовою платіжного авізо.	2	1,85
12	Практичне заняття 12 Розділ 2. Жанрова специфіка перекладу комерційних документів Тема 2.3. Фінансова документація в перекладацькому аспекті <u>Завдання на СРС:</u> 1. Вивчіть фахову лексику. 2. Перекладіть українською мовою платіжне авізо.	2	1,85
13	Практичне заняття 13 Розділ 2. Жанрова специфіка перекладу комерційних документів Тема 2.3. Фінансова документація в перекладацькому аспекті <u>Завдання на СРС:</u> 1. Вивчіть фахову лексику. 2. Перекладіть українською мовою лист-рахунок.	2	1,85
14	Практичне заняття 14 Повторення матеріалу.	2	1,85
15	Залік	—	6
Загальна кількість		28	32

6. Самостійна робота студента

Освітній компонент передбачає такі види самостійної роботи, як: підготовка до практичних занять та підготовка до заліку. Час, відведений на кожен із цих видів самостійної роботи, вказаний у п. 5.

7. Політика освітнього компонента

Відвідування занять

Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях, тому невідвідування аудиторних занять суттєво знижує рейтинг здобувача.

Кожен здобувач має право відпрацювати пропущені з поважної причини заняття за наявності документального підтвердження (лікарняний, документи про участь у програмах академічної мобільності тощо) за рахунок самостійної роботи.

Детальну інформацію про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна знайти за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/32>.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), а також у Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково із наведенням аргументованого пояснення, з яким критерієм оцінювання вони не погоджуються. З положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна ознайомитися за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

Використання штучного інтелекту для академічної діяльності

ШІ може бути використаний як допоміжний інструмент для виконання завдань у межах освітнього компонента «Переклад та редагування фахових текстів. Частина 2. Переклад комерційних документів» за умови усвідомленого, прозорого та відкритого застосування, а не як заміна творчої чи дослідницької роботи здобувача. Використання ШІ без посилання або для фабрикації результатів дослідження вважається порушенням академічної доброчесності. Детальніше за посиланням: <https://osvita.kpi.ua/node/1225>

Інклюзивне навчання

Освітній компонент «Переклад та редагування фахових текстів. Частина 2. Переклад комерційних документів» може викладатися для більшості здобувачів з особливими освітніми потребами.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг здобувача(-ки) з освітнього компонента складається з балів, що він/вона отримує за:

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на практичних заняттях, якість виконання домашнього завдання	98%	7	14	98
2.	Корегування балів	2%	2	1	2
	Всього				100

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Критерії нарахування балів:

1. Робота на практичних заняттях

«відмінно» (7 балів) – безпомилкове виконання всіх завдань із різних видів перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність. Здобувач демонструє високий рівень володіння перекладацьким інструментарієм у ході виконання перекладу та аналітичний потенціал для здійснення постперекладацького редагування.

«добре» (5–6 балів) – безпомилкове виконання більшості завдань із різних видів перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність. Здобувач демонструє належний рівень володіння перекладацьким інструментарієм у ході виконання перекладу та аналітичний потенціал для здійснення постперекладацького редагування.

«задовільно» (4 бали) – безпомилкове виконання деяких завдань із різних видів перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність. Здобувач демонструє достатній рівень володіння перекладацьким інструментарієм у ході виконання перекладу та аналітичний потенціал для здійснення постперекладацького редагування.

«незадовільно» (0 балів) – неправильне виконання всіх завдань із різних видів перекладацької діяльності без дотримання таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність. Здобувач не демонструє достатній рівень володіння перекладацьким інструментарієм у ході виконання перекладу та аналітичний потенціал для здійснення постперекладацького редагування.

Результати поточного контролю оголошуються кожному здобувачу після проведення аудиторного заняття чи перевірки завдання з подальшим виставленням в Електронному кампусі.

КАЛЕНДАРНИЙ КОНТРОЛЬ

№ календарного контролю	Термін календарного контролю	Умови отримання календарного контролю
Перший календарний контроль	7-ий тиждень	Поточний рейтинг щонайменше 21 бал
Другий календарний контроль	13-ий тиждень	Поточний рейтинг щонайменше 42 бали

СЕМЕСТРОВА АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ

Для отримання заліку з освітнього компонента «Переклад та редагування фахових текстів. Частина 2. Переклад комерційних документів» потрібно мати рейтинг щонайменше 60 балів. Здобувачі, які наприкінці семестру мають рейтинг, менший за 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку, виконують залікову контрольну роботу. При цьому застосовується жорстка рейтингова система оцінювання результатів навчання здобувачів.

Залікова контрольна робота виконується у формі тесту, який складається із 50 запитань типу «Множинний вибір» (кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали, неправильна відповідь – 0 балів). Разом: 100 балів. На виконання тесту відводиться 90 хв.

Умови допуску до семестрового контролю:

Поточний рейтинг щонайменше 30 балів.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Бали	Оцінка за університетською шкалою
100 ... 95	Відмінно
94 ... 85	Дуже добре
84 ... 75	Добре
74 ... 65	Задовільно
64 ... 60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Умови допуску не виконані (поточний рейтинг становить менше 30 балів)	Не допущено

9. Додаткова інформація з освітнього компонента

Відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, **набутих у неформальній / інформальній освіті** здобувачі ВО мають можливість зарахувати результати свого навчання в інших формах освіти (наприклад, сертифікати про проходження дистанційних чи онлайн-курсів за відповідною тематикою). Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/179>.

Робочу програму освітнього компонента (силабус):

Розробила

доцентка кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови, канд. філол. наук Баклан Ірина Миколаївна

Ухвалено

кафедрою теорії, практики та перекладу німецької мови ФЛ (протокол № 11 від 03.06.2025 р.)

Погоджено

Методичною комісією ФЛ (протокол № 12 від 11.06.2025 р.)